

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA SIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—
POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO
K 2.50. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVO I UTUŽIVO U SIBENIKU.

IZLAZI SVAKI DAN

TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871.

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA
OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI
UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA
TISKARA U SIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. II.

SIBENIK, ponedjeljak 23. studenoga 1914.

BR. 156

U SRBIJI.

PRAMA KRAGUJEVCU.

Beč, 22. studenoga.

O južnom ratištu službeno se saopćuje slijedeće:

Jake naše sile već su prešle rijeku Kolubaru.

Ipak neprijatelj u više izvrsnih odabranih utvrđenih položaja još vodi odpor.

Naše prodiranje zavlačeno je usljed skliskog tla i usljed poplave, a na gorama usljed snijega metar visoka, ali ipak nije zadržan.

13 000 Srba zarobljeno

Beč, 22. studenoga. Službeno se nadalje saopćuje:

Neki naši odjeli za izvide zadnja dva dana ponovno su zarobili 2440 Srba.

Ukupni broj zarobljenih Srba u bojevima od 6. ov. mj. iznosi ovim 13.000.

U ruskoj Poljskoj.

Položaj povoljan.

BERLIN, 21. studenoga. Službeno se saopćuje kako slijedi:

Operacije na istoku razvijaju se dalje.

Potjera za neprijateljem, potučenim i potisnutim, preko Klave i Plocka nastavlja se.

Kod Lodza naše čete uznapredovale su.

U okolišu istočno od Čenstohove naše čete bore se rame o rame sa četama našega saveznika i dobivaju na prostoru.

Napredovanje u velikoj bitci.

Beč, 21. studenoga. Službeno se saopćuje:

Napadaj saveznih vojska na ruske glavne sile u ruskoj Poljskoj napreduje na čitavom frontu.

Dva ruska bataljuna predaju se.

BERLIN, 21. studenoga. U bojevima sjeveroistočno od Čenstohova predala su se dva neprijateljska bataljuna.

Borba za podjedu još traje.

Beč, 22. studenoga. U ruskoj Poljskoj borba za podjedu još uvijek se vodi.

Borba južno od Plocka, u okolišu Lodza i Čenstohova traje dalje.

15.000 zarobljenika.

Beč, 22. studenoga. Službeno se javlja danas o podne:

Savezne naše vojske nastavljaju svoj napadaj u ruskoj Poljskoj energično i uspješno. Naše južno bojno krilo doprlo je do odsječka Szeniave.

Pojedini protunastaji neprijateljski bili su odbiveni.

Dosada su same austrijske čete preko 15.000 Rusa zarobile.

Odluka još nije u ovoj velikoj borbi pala.

U Galiciji i na Karpatima.

Veliki bojevi.

Beč, 22. studenoga. Službeno se saopćuje danas o podne:

I zapadno od Dunajecate na Karpatima u toku su oveći bojevi.

Sa francuskog ratišta.

Položaj nepromijenjen.

BERLIN, 21. studenoga. Službeno se saopćuje o položaju na zapadnom ratištu:

Na zapadnom ratištu položaj je u glavnome nepromijenjen.

Skoro na čitavom frontu pokazao je neprijatelj živahniju djelatnost s artiljerijom.

BERLIN, 22. studenoga. Veliki glavni kvartir saopćuje dne 22. ov. mj:

Položaj na zapadnom ratištu je nepromijenjen.

Tursko-ruski rat

CARIGRAD, 22. studenoga. Glavni kvartir saopćuje: Turski krstaš „Hamidije“ bombardirao je i uništio ruska skladišta petroleja i postaju bezličnog brzjava u Tiapsu.

Tursko-engleski rat

CBRIGRAD, 22. studenoga. Glavni kvartir saopćuje:

U Schattelarabu vodila se je žestoka borba između Engleza i turskih četa Gubitci neprijateljski znatni su.

Za ratni zajam.

Da se pribave sredstva, koja zahtjeva današnji rat vođen protiv nas od naših neprijatelja takovom upornošću, prikazuje se još potrebitim, da se preuzme emisija ratnog zajma. Ovim su se prigodom nadležne vlasti obratile neposredno na cijelo pučanstvo putem javnog poziva u svrhu, da bi isto bilo potaknuto na što veće potpisivanje ratnog zajma te se sa toga nije uzelo u izgled određenje stanovitog iznosa zajma, koji se ima pružiti. Nu od sasma je odlučne važnosti, da sjajnim i baš pravim uspjehom ovog zajma bude osigurano pokrivanje po mogućnosti velikog dijela ratnih troškova i da ispadak ove financijske operacije bude u isto doba objava ekonomske snage, uvidjavnosti, povjerenja i rodoljubnog osjećaja pučanstva.

Pri tom se zahtjeva, da svi slojevi pučanstva u potpunosti svijesti solidarnih interesa svih državljana u

uspješnom dokončanju nametnutog nam rata učestvuju svim svojim silama, eda se sakupe potrebna novčana sredstva.

Osim toga uvjeti, pod koje se nudi ratni zajam, takovi su da se stjecanje istog — i bez obzira na svako promatranje općeg interesa — prikazuje kao vanredno povoljno ulaganje. Za vladanje svih posljednika a osobito onih, koji imaju veliko imanje, bit će osim toga odlučno i promatranje, da pokriće po mogućnosti velikog dijela ratnih troškova sa utrkome ratnog zajma sačinjava najuspješnije sredstvo, eda se izbjegne prekomjerno povišenje prometa papira te da se tim odvrat i pogibelj pogoršanja vrijednosti našeg novca, čim bi se snizila kupovna snaga novca, što bi dalo povoda gubitku vrijednosti onih imetaka, koji se osnivaju na novčanim tražbinama.

Eda se obezbijedi potpuni uspjeh ratnog zajma, predviđen je veliki niz mjera, koje olakšaju učestvovanje na potpisivanje i koje zanimani trgovci imaju da shvate i izrabe.

Po §§ 4 i 5 carske naredbe 27. rujna 1914. l. d. z. br. 56 i 13. listopada 1914. l. d. z. br. 279, glede odgođe privatno-pravnih novčanih tražbina, potraživanja, koja pripadaju pojedinim osobama prama bankama, štedionicama, zadrugama i drugim vjersijskim zavodima iz tekućeg računa te iz uložaka na blagajničke cedulje ili na knjižice, mogu se zahtijevati bez ikakvog ograničenja u svrhu plaćanja uplata na državni zajam i to prostim doznačivanjem ili dostavom potpisanog iznosa na blagajnu određenu da primi taj iznos.

Osim toga kod austro-ugarske banke, kod poštanske štedionice i ratnih zajmovnih blagajna bivaju u dijeljeni zajmovi na vrijednosne papire uz pogodovani kamatnjak i baš sada uz 5¹/₂%, eventualno u slučaju daljeg sniženja bankovnog kamatnjaka uz još niži kamatnjak. Ta mjera pruža i onima, koji možda sada ne raspolažu likvidnim novčanim sredstvima, mogućnost, da dobiju ratni zajam i da povrate u tu svrhu učinjeni dug kasnijim pritocima. Ima se živo zaželjeti da pučanstvo upotrebi što više pruženu mu prigodu, da uloži štednje, koje mu stoje u izgledu, ili raspoloživa likvidna sredstva u ratnom zajmu, budući da potpisatelj profitira time što je naknada kamata za zajam, uzet u svrhu potpisivanja državnog zajma, niža od one koju uživa od ratnog zajma. U ostalom ratni zajam može biti založen kod rečenih zavoda u roku od jedne godine uz pogodovani kamatnjak, tako da samo razmjerno mali dio zajmovnih iznosa, koji se imaju potpisati, ima da bude pribavljen od samog potpisatelja, dočim pretežni dio — po svoj prilici 3/4 — može biti nabavljen sa rečenim založenjem potpisanog zajma. Ima se namine još uzeti u obzir okolnost da nije potrebito položiti u jedan put sve uplate na potpisani zajamni iznos, već da biva udijeljeno više isplatih obroka.

Prožeti osjećajem dužnosti i ljubavi domovinske prinesimo svi za ratni zajam! Posljednici, koji raspolažu obilnim prihodom; poduzeća, zavodi, društva, zaklade; svi oni koji raspolažu i sa samim iznosom od 100 kruna, svi potpisujemo za ratni zajam.

Napred dakle za čast i slavu države Habsburga, za dobrobit i procvat naroda pod moćnim žezlom premilostivog našeg hrvatskog kralja!

Beograd pred padom.

Ratni izvjestitelj „Pester Lloyd“ javlja sa srpskog ratišta:

U ponedjeljak se je u 9 sati na večer uputio jedan austro-ugarski stožerni časnik na palubi jedne topnjače iz Zemuna na beogradsku obalu. On je kao parlamentar uručio poziv svojega vrhovnoga zapovjednika beogradskom zapovjedniku, neka predade grad.

Srpski su časnici preuzeli poziv i zatražili za svojega zapovjednika jednosatni rok za razmišljanje.

Kad je protekao ovaj rok bez odgovora, vratio se je parlamentar na našu obalu. Odmah se je iza toga opet nastavio bombardement Biograda.

Položaj na sjevernom ratištu.

Ugarski dopisni ured prima iz Bazela te objelodanjuje u svim peštanskim i zagrebačkim dnevnicima dne 15. ov. mj. slijedeće:

Švicarski listovi donose prema službenim izvještajima organa ruskog ministarstva rata od dne 26. listopada razmjelijat ruske bojne snage. Taj organ veli, da se ruska bojna linija proteže od Izočnog mora sve do Bukovine. U ovo vrijeme dignuli su Niemci i Austrijanci posjedanje Ivangoroda i Varšave, njemačka se vojska povukla na Visu. Međutim ako su i Rusi napustili ovu liniju i pošli dalje prema zapadu i jugu, ipak je zanimljivo, da se ta linija kakva je bila prije uzmarka saveznika, prikaže u svojoj ogromnoj veličini, kakove svjetska povjesticna još ne poznaje.

Ova linija polazi od Gozdya na iztoku Memela na pruskom tlu sve do Jurburga na Njemenu, a onda prelazi na njemačko istočno prusko tlo, tako da se mjesta Goldop, Liek, Gradjevo i Johannisburg nalaze u rukama Rusa. Na sjevero-istoku Milave polazi linija opet na rusko područje i eda onda istočno od Milave prema Plocku na desnoj obali rijeke Visle te dosiže njemačku tvrđavu Thorn. Pri tom je Thorn sve do Wlozaweka u njemačkim rukama zajedno sa lievom obalom rijeke Visle, dok ta obala od Wlozaweka do Plocka nije u njemačkim rukama. Od Wlozaweka polazi ova linija uz željezničku prugu od Varšave do Kutna, a odavle pokraj Lodza u Radom, Annapol, Sandomir, pa sve do Sanok-Lisko tamo gdje rieka San izlazi iz Karpat. Linija ide onda zapadno od rijeke Sana, tako da je Przemysl posve obkoljen od ruskih četa. Dalje vele Rusi, da ta linija ide od Sambora do Drohobycza, onda ide do Husza i Marmaros-Szigetha. Odavle vele Rusi, da su zaposjeli sve klanice bukovinske sve do Suczave.

KRONIKA.

Nadovezujući na uvodni članak demokratskog lista, koji izjavljuje, da se Bugarska mora požuriti, da uzme za se Macedoniju, piše „Kambana“: „Mi moramo uzeti Macedoniju u sporazumu sa Austro-Ugarskom,

čemo samo tako doći na čistač sa sven-
enskom Rusijom i lukavom Srbijom,
om okupacijom Macedonije mora se
ija upropasti. Čim ste vi sporazumni
me, da mi uzmemo Makedoniju, morate
računati s onima koji su nam ju uzeli".

Londonski „Daily Chronicle“ javlja:
bili su prinuđeni od jakog pritiska ar-
ujsko-ugarskih četa, da se povuku u Ku-
evac i da prenesu vladu u Skoplje.

„Neue Freie Presse“ javlja iz Ženeve:
Bordeauxu vlada vrlo pošteno razpolo-
je. Royalisti se bave misliju, da učine
njiskog kraja Alberta središtem svojih
budućnosti.

Budući da je Rusija otklonila, da opo-
svoje čete iz Perzije, Perzija je slu-
no dozvolila prolaz turskih četa kroz
ijski teritorij. Podjednako je dozvolila, da
vstavljaju dobrovoljačke čete u Perziji
obranu kalifata.

Nadvojvoda je Fridrik poslao generalu
toreku telegram, u kojem mu javlja, da
obio vojnički krst za zasluge na ratnoj
ci i u kojem mu čestita na sjajnom us-
u njegove vojske u ime kraljeva.

„Köln. Zig.“ dobiva iz Berlina vijest
svoga izvjestitelja, da su Nijemci zarobili
njevima kod Eydkhuma i Stalupona
novo japanskih vojnika, koji su većinom
jeristi, te pomažu Rusima kod topništva.
čeni su u japansko odjelo, te se ne
gu smatrati, da su to mongolske čete.

Kako vijesti iz Kyrenaike javljaju, iza-
je poglavica Senusa. 1600 Beduina u
arabuk, gdje su već na okupu druge
e, da predju egipatsku granicu.

„Frankf. Zig.“ prima iz Petrograda:
Jan se njemački pilot nadvio nad Kron-
ltonom. Zapovjednik je tvrdjave raspisao
radu od 10.000 kruna za onoga, koji
je njemačkog pilota.

Reichstag će u ratnoj sesiji, koja po-
2. prosinca, predložiti nove osnove za
renje ratnog kredita u iznosu od po-
ci pet milijarda maraka.

omaće vijesti.

Banovina za ratni zajam. U Banovi-
se opaža veliki interes za ratni zajam.
znatnijih svota dosad potpisali su: bro-
imevna općina 6 milijuna; hrvatska vlada
milijuna; grad Zagreb će preuzeti svega
0.000 kruna; nadbiskup dr. Bauer 300.000
prvosilni kapitol 500.000 K; Weis de
dna 150.000 K; ban dr. Skerlec 10.000
grad Varaždin 100.000 K; Tomo grof
dody 500.000 K; Hev, sveopća kreditna
nka 250.000 K; Benko pl. Deutsch 250.000
K; Emil pl. Veiss 150.000 K; Izraelitska bo-
štovna općina 124.000 K; Filipa Deutscha
novi 100.000 K; Pavao barun Rauch 75.000
K; Johan Mautner 70.000 K; Stjepan grof
dody 50.000 K; Maks Sonnenschein 50.000
K; Mina Leona 50.000 K; Ivan Schneider
000 K; gradska munjara 50.000 K; Za-
nica podvodnika i službenika 35.000 K;
aterija grofica Orsich 30.000 K; Gijro Zel-
berger 30.000 K; Jaga Schneider 30.000
K; Šipuš i drug Sisak 43.000 K. Uprava
bskih narodno-crkvenih fondova u Karlova-
ma zaključila je, da će potpisati 750.000 K.
Cinovništva i umirovljenicima je omo-
čeno obročno uplaćivanje zajma do de-
toga diela njihove plaće. Mjesečne uplate
d 1. siječnja 1915. iznose za svakih 50 K
K 98 para.

Izključenje iz oosansko-hercegova-
kih škola. Iz Sarajeva javljaju: Do 180
jaka srednjoškolskih zavoda prigodom po-
etka nove školske obuke izključeni su od
olazka škole. Pretežna većina izključenih
ripada sarajevskim školama, kojih djelo-
vanje razabire se iz procesa protiv obijca
riestolonasljenika. Više učenika, kojim se
ije mogla dokazati nikakova krivnja, pu-
teni su na slobodu, no ne smiju ostaviti
arajeva, jer će biti svjedoči u drugom ve-
zidajničkom procesu, gdje će biti i sud i
amo više obuzetnika, nego u prvom pro-
esu. Ravnatelj trgovačke škole Žakula i
iše profesora, koji su tjerali propagandu
nalaze se u zatvoru. Mostarski profesor
Martinović sudjen je radi širenja lažnih gla-

sina, što je dalo povoda gradonačelniku, da
je izdao poznati proglas na gradjanstvo.
Gore spomenuti proces tek se nalazi u iz-
tražnom stadiju.

Nautička škola u Kotoru, radi po-
manjkanja profesorskih sila, pošto su po-
zvani na oružje, nije mogla biti prenešena
u koje drugo mjesto, već je za sada pri-
družena dubrovačkoj nauci, tako da će
izložene profesore moći zamjenjivati drugovi
sa dubrovačke nautike.

Grad i okolica.

Pjevanje u Stolnoj Bazilici. Na blag-
dan Gospe od Zdravlja, preko pontifikala,
troglasi mješoviti pjevački zbor učenika
ovdješnje realne gimnazije izvodjao je novu
misu od M. Reali, pod ravnanjem kapel-
nika gosp. Zuliana. Učenici su lijepo i
skladno pjevali, što se je najljepše svakog
dojmilo. I ovom prigodom učenici dokazali
su, kako pjevački zbor realne gimnazije li-
jepo napreduje, što neka im bude na čast
i na poticanje, da sve to više goje glazbu.

Ranjeni vojnici. Prispjeli su u naš
grad nadalje sljedeći: Kadet Jan Lexa iz
Trcina u Češkoj; kapral Petar Mladina iz
Sinja; Krsto Tivić iz Knina; Ivan Zeravica
iz Vrljke; Mile Marunić iz Kistanja; Dujo
Komazec iz Obrova.

Dne 21. ov. nij. prispjeli su: Babić
Milin iz Smokovića; Vidalmić Ivan iz Sinja;
Ivković Mar-dac iz Sinja; Beran Josip iz
Pardubica u Češkoj; Rajčić Marko iz Skra-
dina; Zagorac Milan iz Vrljke; Uzelac Čiro;
Kikla Josip; Yulić Jakov iz Slunca; Šim-
praga Sava iz Knina; Livaja Ilika iz Knina;
Lakić Todorić iz Obrova; Cvitković Nikola
iz Vrljke; Gačina Rafael iz Primoštena; Ni-
mac Jure iz Benkova i Milić Andrija iz
Drniša.

Krešimirovom Sokolu poklonila je
gdja Analijska supruga nar. zast. Dra Duli-
bića K 2, da počasti uspomenu rajnice Xe-
nije kćerke g. Spire Savina.

MLIJEKO: kravlje i ovčje,
čisto, naravno i
sterilizirano, prodaje po 48 para litar,
Uzorna Mlijekarna J. Drezga.

Naslov za brzojave: „JADRANSKA“

CENTRALA U TRSTU
Via della Cassa di Risparmio 5
(Vlastita kuća).

PODRUŽNICE: Dubrovnik — Kotor —
Ljubljana — Metković — Opatica
Šibenik — Spljet — Zadar.

Kuponi založnica Zemljišno ve-
resijskog zavoda Kraljevin
Dalmacije plativi su
kao i uvučene založ-
nice unovčuju se
kod
Jadranske Banke
u Trstu i svih
njezinih po-
družnica.

Dionička glavica K 8.000.000. — Prilika K 700.000.

JADRANSKA BANKA PODRUŽNICA ŠIBENIK

Uložne knjžice. —
Pohrana i administracija
vrijednosnih papira. — Ku-
poprodaja tuzemnih i inozem-
nih vrijednosnih papira, te de-
viza i valuta. — Osiguravanje efe-
katala proti gubitku na tečaju pri
vučenju. — Ziro računi i tekući računi.
Unovčivanje mjenica, dokumenata, odre-
zaka i izvucenih vrijednosnih papira. — Kre-
ditna pisma, čekovi, vaglia, napunice. — Pre-
dumjovi i zajmovi na vrijednosne papire, dionice
srečke, robu (Warrants), brodove itd. — Gradjeve vjeres.
— Pretinci (Safes) za čuvanje vrijednota u čeličnoj
sobi (Tresor) sa posebnim ključevima za klijente, u
kojim se pretincama može držati svakovrsne vrijednosti.

KNJIGOVEŽNICA HRVATSKE ZADRUŽNE TISKARE U ŠIBENIKU

u. z. s. o. j. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUG).

UVEZUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SVAKE
VRSTE UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE,
MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPA-
DAJUĆE RADNJE.

CIENE UMJERENE. — IZRADBA BRZA
I SOLIDNA.

NAJMODERNIJE POSJETNICE
IZRADJUJE
HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU
U. Z. S. O. J.

VELIKA ZLATARIJA
GJ. PLANČIĆ
Vis - Starigrad - Velaluka
ŠIBENIK.
Kupuje staro zlato i srebro
uz najpovoljnije cijene.

PREDPLAĆUJTE SE NA
„HRVATSKU MISAO“

Da postigneš obilan prirod svoga rada na poljodjelskom
polju morati ćeš pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline,
voćna stabla i t. d. sa

40% Kalijevom soli ili kainitom
15-16% Kalciumcianamidom
16-21% Thomasovom drozgom

i to prama uputama koje svak može da zatraži besplatno
kod potpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zani-
manicima dijeli poučne knjžice o uporabi gnojiva za sve
kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove
tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cjenije od istoga.

Ova gnojiva dobivaju se izključivo kod potpisane tvrdke,
kao jedini i glavni zastupatelj i razpavaoc, i to prama
uvjetima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. :: Šibenik.
(brzojavni naslov GRUBARES — telefon br. 56).

PIO TERZANOVIĆ
TRGOVAC - ŠIBENIK

VELIKA ZALIHA

Rukotvorina, Odiela, Cipela
Galice, sumpora i gume prve
svjetske tvornice

HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA
ŠIBENIK

UKNJIŽENA ZADRUGA SA OGRANIČENIM JAMSTVOM
(Dr. A. DULIBIĆ I DRUG)

OBSCRIBIJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE
U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERNOM SLOGU TE
UZ VEOMA UMJERENE CIJENE IZRADJIVATI SVE
RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKU STRUKU.

IZRADJUJE POIMENCE POSJETNICE, TRGOVAČKE
MENORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE,
TRGOVAČKE I SLUŽBENE OBVOJE, VJENČANE KARTE,
PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE I PROGRAME,
OSMRTNICE, CIJENIKE, JESTVENIKE I T. D. I. T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OČBINE I
ŠUPE UREDE.

PRODAJA RAZNOVRISNOG ČISTOG PAPIRA I OBVOJA

Najprikladniji dar za svaku prigodu jest

INGEROV ŠIVAĆI STROJ

kojim se može šivati, vežti i vrpsti.

Singer Comp. šivaći strojevi
dioničko društvo
ŠIBENIK, Glavna ulica.